

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Код і найменування спеціальності	081 Право
Тип і назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Правознавство»
Курс, семестр	3 курс, 6 семестр
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 4 Загальна кількість годин – 120, із яких: денна форма здобуття освіти: лекцій – 26 год., практичних занять – 14 год; заочна форма здобуття освіти: лекцій – 14 год., практичних занять – 6 год. Форма семестрового контролю – екзамен
Мова (-и) викладання	Державна
Навчально-науковий інститут / факультет, кафедра	Навчально-науковий інститут економіки, управління, права та інформаційних технологій, кафедра підприємництва і права
Контактні дані розробника (-ів)	Олександр КАЛЬЯН , кандидат юридичних наук, доцент, професор кафедри підприємництва і права; Контакти: каб. 482-а (навчальний корпус №4) e-mail: oleksandr.kalian@pdau.edu.ua Сторінка викладача: http://surl.li/kfxka
МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ	
Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	«Теорія держави і права», «Конституційне право України», «Судові та правоохоронні органи», «Адміністративне право України».
Компетентності	<i>Загальні:</i> ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно так і письмово. ЗК 6. Навички використання інформаційних комунікаційних технологій. <i>Спеціальні(фахові):</i> СК 4. Здатність застосовувати Конвенцію про захист прав людини та основоположних свобод, а також прецедентну практику Європейського суду з прав людини. СК 7. Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право. СК 8. Здатність застосовувати правові принципи та доктрини. СК 10. Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин. СК 12. Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції. СК14. Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації. СК15. Здатність до самостійної підготовки проєктів актів правозастосування.

Програмні результати навчання	<p>ПРН 6. Оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему.</p> <p>ПРН 11. Мати базові навички риторики.</p> <p>ПРН 13. Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.</p> <p>ПРН 15. Вільно використовувати для правничої діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.</p> <p>ПРН 21. Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях</p> <p>.ПРН 22. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях</p>
--------------------------------------	---

РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)

ОК передбачає набуття загальних компетентностей та комплексу соціальних навичок (soft skills), притаманних сучасному фахівцю: здатність до абстрактного мислення, пошук та аналіз інформації, спілкування з представниками інших професійних груп, робота в науковому контексті, долучення до професійній діяльності тощо. Формуванню навичок soft skills в межах освітньої компоненти сприяють сучасні методи й прийоми навчання, де ведеться робота в команді, що мотивує здобувачів вищої освіти до ініціативності, креативності, вміння управляти конфліктами, діяти соціально відповідально та свідомо, самоорганізації, виховання потреби систематичного оновлення своїх знань для їх практичного застосування, формування умінь організаторської діяльності. Соціальні навички формуються також і під час проведення студентських наукових конференцій, участі у засіданнях гуртків, круглих столах, громадських заходах тощо.

МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Формування у здобувачів вищої освіти системи теоретичних знань про сутність адміністративного процесу, а також набуття практичних навичок щодо застосування норм адміністративно-процесуального законодавства при вирішенні публічно-правових спорів та здійсненні адміністративних проваджень.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

- Тема 1. Поняття, особливості та структура адміністративного процесу.
- Тема 2. Адміністративно-процесуальні норми та відносини.
- Тема 3. Організація адміністративного судочинства в Україні.
- Тема 4. Юрисдикція адміністративного суду.
- Тема 5. Провадження в адміністративному суді першої інстанції.
- Тема 6. Перегляд судових рішень в адміністративному суді.
- Тема 7. Виконання судових рішень в адміністративних справах.
- Тема 8. Загальні положення провадження в справах про адміністративні правопорушення.
- Тема 9. Структура провадження в справах про адміністративні правопорушення.
- Тема 10. Провадження за зверненнями громадян

МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ

словесні методи (лекція, бесіда); *наочні методи* (демонстрування, ілюстрування); *практичні методи* (практичні роботи, робота з навчальними та нормативними джерелами); *методи самостійної роботи* (виконання вдома завдань самостійної роботи); *методи формування пізнавальних інтересів* (створення ситуації інтересу, ситуації новизни навчального матеріалу, метод використання життєвого досвіду, навчальні дискусії для вирішення проблемної ситуації); *інтерактивні методи* (кейс-метод; дискусії, диспути, мозковий штурм, тренінгові заняття, командні конкурси і змагання).

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання

Забезпечення об'єктивності оцінювання здобувачів вищої освіти здійснюється шляхом застосування накопичувальної системи нарахування балів оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з кожної теми освітнього компоненту впродовж семестру та достовірної фіксації результатів оцінювання у журналі обліку аудиторної навчальної роботи та завершується екзаменом із занесенням у відомість обліку успішності.

Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання наведені у Додатку до силабусу.

ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ

<p><i>- щодо виконання термінів та перескладання</i></p>	<p>Практичні завдання, завдання із самостійної роботи, які здаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-30%). Здобувач вищої освіти може бути недопущеним до семестрового контролю з навчальної дисципліни у разі набрання кількості балів менше ніж межа незадовільного навчання. Кафедра на своєму засіданні приймає рішення про недопущення такого здобувача вищої освіти до семестрового контролю з відповідної навчальної дисципліни та повідомляє про це директорат навчально-наукового інституту, шляхом подання витягу з протоколу засідання кафедри. Директор навчально-наукового інституту своїм розпорядженням не допускає здобувача вищої освіти до семестрового контролю з відповідної навчальної дисципліни. Здобувач вищої освіти, який був не допущений до семестрового контролю з певної навчальної дисципліни, має підсумкову академічну заборгованість. Перескладання поточного та підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин із дозволу деканату. Повторне проходження контрольного заходу для ліквідації підсумкової академічної заборгованості допускається не більше двох разів із навчальної дисципліни: один раз викладачеві, другий – комісії, яку формує директор навчально-наукового інституту за участю викладачів відповідної кафедри. Отримана оцінка у разі другого повторного проходження контрольного заходу є остаточною.</p>
<p><i>- щодо академічної доброчесності</i></p>	<p>Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності Полтавського державного аграрного університету https://salo.li/f4Af1f6.</p>
<p><i>- щодо відвідування занять</i></p>	<p>Навчання здобувачів вищої освіти, що передбачає проведення навчальних занять згідно розкладу упродовж навчального року передбачає їх безпосередню участь в освітньому процесі. Відвідування здобувачами вищої освіти всіх видів навчальних занять є обов'язковим.</p>
<p><i>- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти</i></p>	<p>На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті перед опануванням даної освітньої компоненти. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.</p>
<p><i>- щодо оскарження результатів оцінювання</i></p>	<p>Після оголошення результатів поточного або семестрового контролю здобувач освіти має право звернутися до викладача з проханням надати роз'яснення щодо отриманої оцінки. У разі неможливості спільного врегулювання ситуації здобувач вищої освіти має право оскаржити результати контрольних заходів. Підставами для оскарження результату оцінювання можуть бути: недотримання викладачем системи оцінювання, вказаної у робочій програмі навчальної дисципліни, необ'єктивне оцінювання та/або наявність конфлікту інтересів, якщо про його існування здобувачу вищої освіти не було і не могло бути відомо до проведення оцінювання. Результат оцінювання може бути оскаржений не пізніше наступного робочого дня після його оголошення. Для оскарження результату оцінювання здобувач вищої освіти звертається з письмовою заявою до директора навчально-наукового інституту, яку розглядає апеляційна комісія, сформована розпорядженням директора інституту. Апеляційна комісія протягом трьох робочих днів ухвалює рішення про наявність або відсутність підстав оскарження результату оцінювання. Присутність здобувача вищої освіти на засіданнях апеляційної комісії є обов'язковою. Висновки апеляційної комісії оформляються відповідним протоколом і доводяться до відома здобувача вищої освіти і викладача. Результатом розгляду апеляції є прийняття апеляційною комісією одного з двох рішень: попередня оцінка знань здобувача вищої освіти відповідає рівню досягнення результатів навчання і не змінюється або попередня оцінка знань здобувача вищої освіти не відповідає рівню досягнення результатів і здобувач заслуговує іншої оцінки (вказується нова оцінка відповідно до чинної в Університеті шкали оцінювання результатів навчання). За результатом апеляції оцінка результатів навчання здобувача вищої освіти не може бути зменшена.</p>
<p>РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ</p>	

Нормативні:

1. Конституція України. Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року. Офіційний вісник України. 2010. № 72 /1. Ст. 2598.
2. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року та протоколи до неї. Офіційний вісник України. 2006. № 32. Ст. 2371.
3. Кодекс адміністративного судочинства України: Закон України від 6 липня 2005 року № 2747 – IV. Офіційний вісник України. 2005. № 32. Ст. 1918.
4. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон України від 7 грудня 1984 року № 8073-X. Відомості Верховної Ради УРСР. 1984. №51. Ст. 1122.
5. Митний кодекс України: Закон України від 13 березня 2012 року № 4495-VI. Відомості Верховної Ради України. 2012. № 44-45, № 46-47, № 48. Ст. 552.
6. Про адвокатуру та адвокатську діяльність : Закон України : від 05 липня 2012 року № 5076-VI. Відом. Верховної Ради України. 2013. № 27.
7. Про адміністративні послуги : Закон України : від 06 вересня 2012 року № 5203-VI. Відом. Верховної Ради України. 2013. № 32.
8. Про безоплатну правову допомогу : Закон України : від 02 червня 2011 року № 3460VI. Відом. Верховної Ради України. 2011. № 51.
9. Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту: Закон України від 8 липня 2011 року. Офіційний вісник України. 2011. № 59. Ст. 2347.
10. Про виконавче провадження: Закон України від 2 червня 2016 року № 1404-VIII. Голос України. 2016. № 122-123.
11. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини: Закон України від 23 лютого 2006 року № 3477-IV. Голос України. 2006. № 62.
12. Про гарантії держави щодо виконання судових рішень: Закон України від 5 червня 2012 року № 4901-VI. Голос України. 2012. № 117.
13. Про громадські об'єднання: Закон України від 22 квітня 2012 року. Відомості Верховної Ради України. 2013. №1. Ст. 1.
14. Про громадянство України: Закон України від 18 січня 2001 року. Відомості Верховної Ради України. 2001. № 13. Ст. 65.
15. Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців: Закон України від 15 травня 2003 року № 755-IV. Урядовий кур'єр. 2003. № 188.
16. Про державну службу: Закон України від 10 грудня 2015 року № 889-VIII. Урядовий кур'єр. 2015. № 21.
17. Про звернення громадян: Закон України від 2 жовтня 1996 року. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 47. Ст. 256.
18. Про Кабінет Міністрів України : Закон України : від 27 лютого 2014 року № 794VII. Відом. Верховної Ради України. 2014. № 13.
19. Про ліцензування певних видів господарської діяльності : Закон України : від 02 березня 2015 року № 222-VII. Відом. Верховної Ради України. 2015. № 23.
20. Про міжнародні договори: Закон України від 29 червня 2004 року № 1906-IV. Голос України. 2004. № 142.
21. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21 травня 1997 року. Відомості Верховної Ради України. 1997. № 24. Ст. 170.
22. Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 9 квітня 1999 року. Відомості Верховної Ради України. 1999. №20-21. Ст. 190.
23. Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів: Закон України від 2 червня 2016 року № 1403-VIII. Голос України. 2016. № 122-123.
24. Про політичні партії в Україні: Закон України від 5 квітня 2001 року № 2365-III. Офіційний вісник України. 2001. № 17. Ст. 728.
25. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства : Закон України : від 22 вересня 2011 року № 3773-VI. Відом. Верховної Ради. 2012. № 19–20.
26. Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності: Закон України від 15 вересня 1999 року. Відомості Верховної Ради України. 1999. № 45. Ст. 397.
27. Про свободу совісті та релігійні організації: Закон України від 23 квітня 1991 року. Відомості Верховної Ради України. 1991. № 25. Ст. 28.
28. Про службу в органах місцевого самоврядування: Закон України від 7 червня липня 2001 року. Офіційний

вісник України. 2001. № 26. Ст. 1151.

29. Про центральні органи виконавчої влади: Закон України від 17 березня 2011 року. Офіційний вісник України. 2011. № 27. Ст. 1123.
30. Про судовий збір : Закон України : від 08 липня 2011 року № 3674-VI. Відом. Верховної Ради України. 2012. № 14.
31. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 2 червня 2016 року № 1402-VIII. Голос України. 2016. № 132-133.
32. Про затвердження Інструкції з діловодства за зверненнями громадян в органах державної влади і місцевого самоврядування, об'єднаннях громадян, на підприємствах, в установах, організаціях незалежно від форм власності, в засобах масової інформації: Постанова Кабінету Міністрів України від 14 квітня 1997 року № 348. Офіційний вісник України. 1997. №16. Ст. 85.
33. Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення в органах поліції : наказ Міністерства внутрішніх справ України : від 06.11.2015 № 1376. Офіційний вісник України. 2015. № 99.
34. Про затвердження Інструкції про порядок розгляду в Службі безпеки України звернень громадян: Наказ Служби безпеки України від 10 квітня 2018 року № 532. Офіційний вісник України. 2018. №39. Ст. 1387.
35. Про затвердження Порядку розгляду звернень та організації особистого прийому громадян у Міністерстві юстиції України, його територіальних органах, підприємствах, установах та організаціях, що належать до сфери його управління: Наказ Міністерства юстиції України від 15 лютого 2017 року № 388/5. Офіційний вісник України. 2017. № 22. Ст. 644.
36. Про затвердження Положення про порядок роботи зі зверненнями громадян і організацій, їх особистого прийому в системі Міністерства внутрішніх справ України: Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 10 жовтня 2004 року № 1177. Офіційний вісник України. 2004. № 43. Ст. 2853.
37. Про затвердження Порядку розгляду звернень та організації особистого прийому громадян у Державній фіскальній службі України та її територіальних органах: Наказ Міністерства фінансів України від 2 березня 2015 року № 271. Офіційний вісник України. № 38. Ст. 1153.

Основні:

38. Судова влада в Україні. Особливості організації та здійснення в умовах воєнного стану./Під. заг. ред. Копотуна І. М. Кив. ВД «Професіонал», 2022. 634 с.
39. Адміністративне судочинство : підруч. для здобувачів вищ. освіти / [В.В. Мартиновський, Ю. В. Мех, В. Я. Настюк та ін.] за заг. ред. Р. В. Ша- повала. З опорою на законодавство станом на 1 лип. 2023 р. Харків Право, 2023.432 с.
40. Адміністративне право та адміністративний процес в умовах воєнного стану в Україні навчальний посібник : у 2-х томах. Том 1. Загальне адміністративне право. Особливе адміністративне право / В. Галунько, П. Діхтєвський, О. Гулак та ін. ; за заг. ред. В. Галунька, В. Фелика. Одеса Видавництво «Юридика», 2024. 622 с.

Допоміжні:

41. Адміністративна відповідальність та провадження в справах про адміністративні правопорушення : навч. посіб. [О.В. Кузьменко, М.В. Плугатир, І.Д. Пастух та ін.]; за заг. ред. О.В. Кузьменко. К.: ЦУЛ, 2020. 388 с.
42. Адміністративний процес України : підручник / за заг. ред. Д. І. Йосифовича. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 500 с.
43. Адміністративний процес : навч. посіб. / О. Ю. Салманова, А. Т. Комзюк, С. М. Гусаров та ін. ; за заг. ред. О. Ю. Салманової, А. Т. Комзюка ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків : ХНУВС, 2022. 412 с.
44. Адміністративне право України. Адміністративне судочинство в Україні : посіб. для підгот. до зовн. незалеж. Оцінювання / [І. М. Балакарева, М.І. Белікова, І.В. Бойко та ін.] ; за заг. ред. Н.Б. Писаренко. Харків: Право, 2020. 238 с.
45. Адміністративне право : підручник / Ю.П. Битяк (кер авт. кол.), І. М. Балакарева, І.В. Бойко та ін.; за загальною редакцією Ю.П. Битяка. Харків: Право, 2020. 392 с.
46. Тетарчук І.В., Дяків Т.С. Адміністративне судочинство : навчальний посібник для підготовки до іспитів. К.: ЦУЛ, 2020. 186 с.
47. Вступ до прецедентного права України : монографія / за заг. ред. доктора юридичних наук, професора, академіка Академії наук Вищої школи України М.М. Ясинка. Київ: Алерта, 2024. 280 с.

48. Кальян О., Мисак О. Генеза-міжнародно правової відповідальності як виду юридичної відповідальності, Держава і право: Збірник наукових праць. Серія Юридичні науки. Випуск 84. Ін-т держави і права імені В. М. Корецького НАН України. Київ: Вид-во «Юридична думка», 2019. С.3-14.
49. Кальян О., Мисак О. Юридична відповідальність: проблеми системного розуміння, 2019. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право», 2019. №59. С.51-54.
50. Кальян О.С., Судова система єврейських громад та України та нормативні засади їх діяльності в XIX столітті., Часопис академії адвокатури. 2011. № 4. С. 1–4. URL: <http://www.aau.edu.ua/e-journal/2011-4/11kosvxs.pdf>.
51. Кальян О.С., Купчення Л.І., Шведенко П.Ю. Окремі питання захисту прав суб'єктів природоохоронних відносин у сільськогосподарському виробництві. Електронне наукове видання «Аналітично-порівняльне правознавство». 2023. № 3. С.215- 218. URL: <http://surl.li/krfru>
52. Кальян О. С., Шведенко П.Ю. Окремі питання застосування позовної давності, як інструменту захисту прав господарюючих суб'єктів при розгляді справ про визнання незаконними та скасування наказів щодо надання земельних ділянок для ведення фермерського господарства. Економічний, організаційний та правовий механізм підтримки і розвитку підприємництва: колективна монографія. За ред. О. В. Калашник, Х. З. Махмудова, І. О. Яснолоб. Полтава : Видавництво ПП «Астрая», 2020. С. 91-98. URL <https://drive.google.com/file/d/1rMZpiAtoVSXKa2iWN3mULOrNx4pFUDOs/view>
53. Кальян О.С., Купчення Л.І, Сьомич М.І. Окремі питання юридичної відповідальності за порушення природоохоронного законодавства. Journal «ScienceRise: Juridical Science». № 3 (25). 2023 С. 41-46. URL : https://journals.urau.ua/sr_law/article/view/285695/281305.
54. Козаченко Ю. А., Кальян О. С. Теоретико-правові аспекти безсторонності судді як принципу судочинства. Juris Europensis Scientia, 2021. Випуск 5. С. 12 – 16.
55. Кодекс адміністративного судочинства України: науково-практичний коментар / О.А Банчук, І.Б. Коліушко, Р.І. Корчуга та ін.; Р.О. Куйбіда (заг. ред.); Центр політико-правових реформ. К.: Юстініан, 2009. 976 с.
56. Кодекс адміністр. судочинства України: науково-практичний коментар / Н.О. Армаш, О.М. Бандурка, А.В. Басов та ін.: А.Т. Комзюк (заг. ред.). К.: Прецедент: Істина, 2009. 823 с.
57. Комзюк А.Т., Бевзенко В. М., Мельник Р. С. Адміністративний процес України: Навч. посібник. К.: Прецедент, 2007. 531 с.
58. Комзюк А. Т., Липій Є. А. Адміністративні правовідносини за участю Державного бюро розслідувань. Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ. 2024. 104(1). С. 109-123. doi: 10.32631/v.2024.1.10.
59. Комзюк А. Т., Липій Є. А. Щодо завдань і перспектив упровадження у діяльність Національної поліції України положень ухваленого Закону «Про адміністративну процедуру». Проблеми сучасної поліцейстики : тези доп. III наук.-практ. конф. (м. Вінниця, 11 трав. 2023 р.) / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ, Наук. парк «Наука та безпека». Вінниця : ХНУВС, 2023. С. 66-69.
60. Кравчук В.М. Науково-практичний коментар до Кодексу адміністр. судочинства України / В.М. Кравчук. Х.: Фактор, 2011. 798 с.
61. Кузьменко О.В. Курс адміністративного процесу: навч.посіб. / О.В. Кузьменко. К.: Юрінком Інтер, 2013. 208 с.
62. Курс адміністративного процесуального права України. Загальна частина : підруч. для студентів ВНЗ / С.В. Ківалов, І.О. Картузова, А.Ю. Осадчий; Нац. Ун-т «Одес. Юрид. Акад.». Одеса: Фенікс, 2014. 340 с.
63. Науково-практичний коментар Кодексу адмін. судочинства України / О.М. Пасенюк, О.Н. Панченко, В. Б. Авер'янов та ін.; О.М. Пасенюк (заг. ред.); Вищий адміністративний суд України. К.: Юрінком Інтер, 2009. 704 с.
64. Науково-практичний коментар Кодексу адміністративного судочинства України [Темкіжев І.Х. та ін.]; за заг. ред. І.Х. Темкіжева, Голови Вищ. адмін. суду України; Вищ. адмін. суд України. – 2-ге вид., переробл. і допов. К.: Юрінком Інтер, 2012. 718 с.
65. Kalian O., Strilets B., Dubovych O. Some Historical, Legal and Procedural Aspects of Functioning Jewry's spiritual Zionism and Folkism. Evropský politický a právní diskurz. 2023. Volume 10. Issue 4. P. 76-81.
66. Somych M., Kalian O., Strilets B. Some theoretical and practical problems of legal protection of occupational safety: national and international aspects. Visegrad Journal on Human Rights. 2024. №1. P. 102-108. URL : <https://journal-vjhr.sk/wp-content/uploads/2024/06/18-6.pdf>.
67. Yu. Kozachenko, O.Kalian. Judicial examination in Ukraine theoretical and methodological aspects. Актуальні проблеми теорії і практики експертизи товарів: мат-ли VI міжнар. наук.-практ. інтернет-конференції (м. Полтава 04-05 квітня 2019 р.). Полтава : ПУЕТ, 2019. С.392-39

Інформаційні ресурси :

68. Законодавство України: офіційний сайт Верховної Ради України. URL : <http://zakon.rada.gov.ua>.
69. Офіційний сайт Президента України. URL : <http://www.president.gov.ua>.
70. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL : <http://www.kmu.gov.ua>
71. European Court of Human Rights. URL : <https://hudoc.echr.coe.int>.
72. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL : <https://reyestr.court.gov.ua/Page/1>.
73. Офіційний сайт Верховного Суду. URL : <https://supreme.court.gov.ua>.
74. Офіційний сайт Конституційного Суду України. URL: <https://www.ccu.gov.ua>.
75. Пошуково-аналітичний портал “Суд на долоні”. URL: <https://comp.com.ua>
76. Офіційний сайт – Міністерство юстиції України. URL : <http://www.minjust.gov.ua>.
77. Оpendatabot: сторінка пошуку судових рішень. URL: <https://court.opendatabot.ua>
78. Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського. <http://www.nbu.gov.ua>
79. Бібліотека українських підручників. URL : <http://pidruchniki.ws/pravo>.

Рекомендовані онлайн-курси:

1. Онлайн курс на освітній онлайн платформі Зрозуміло. Загальна адміністративна процедура. URL : <https://apps.zrozumilo.in.ua/learning/course/course-v1:EEF+EEF-023+feb22/home>
2. Онлайн курс на платформі дистанційного навчання системи безоплатної правової допомоги PRAVOKATOR: Адміністративна процедура. URL : <https://academy.legalaid.gov.ua/course/view.php?id=247>

Реквізити затвердження

Схвалено на засіданні кафедри підприємництва і права протокол від «03» вересня 2024 року № 1

СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Денна форма здобуття освіти

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом по темі
	Опитування	Виконання завдань на практичних заняттях	Виконання завдань самостійної роботи	Виконання тестів	
Тема 1. Поняття, особливості та структура адміністративного процесу	1	3	3	16	7
Тема 2. Адміністративно-процесуальні норми та відносини	1	3	3		7
Тема 3. Організація адміністративного судочинства в Україні	1	3	3		7
Тема 4. Юрисдикція адміністративного суду	1	3	3		7
Тема 5. Проведення в адміністративному суді першої інстанції	1 1	-	3		5
Тема 6. Перегляд судових рішень в адміністративному суді	1 1	-	3		5
Тема 7. Виконання судових рішень в адміністративних справах	1	3	3		7
Тема 8. Загальні положення провадження в справах про адміністративні правопорушення	1 1	-	3		5
Тема 9. Структура провадження в справах про адміністративні правопорушення	1	3	3		7
Тема 10. Проведення за зверненнями громадян	1	3	3		7
Всього	13	21	30	16	80
Іспит					20
Разом	13	21	30	16	100

Заочна форма здобуття освіти

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом по темі
	Опитування	Виконання завдань на практичних заняттях	Виконання завдань самостійної роботи	Написання контрольної роботи	
Тема 1. Поняття, особливості та структура адміністративного процесу	2	-	2		4
Тема 2. Адміністративно-процесуальні норми та відносини	2	-	2		4
Тема 3. Організація адміністративного судочинства в Україні	2	-	2		4
Тема 4. Юрисдикція адміністративного суду	2	-	2		4
Тема 5. Проведення в адміністративному суді першої	2	-	2		4

інстанції					
Тема 6. Перегляд судових рішень в адміністративному суді	2	-	2	42	4
Тема 7. Виконання судових рішень в адміністративних справах	-	8	2		10
Тема 8. Загальні положення провадження в справах про адміністративні правопорушення	-	8	2		10
Тема 9. Структура провадження в справах про адміністративні правопорушення	-	8	2		10
Тема 10. Провадження за зверненнями громадян	2	-	2		4
Всього	14	24	20		42
Іспит					20
Разом	14	24	20	42	100

Форми, шкала та критерії оцінювання результатів навчання при проведенні поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти:

Шкала та критерії оцінювання опитування

Денна форма здобуття освіти

Кількість балів	Критерії оцінювання
1	Відповідь правильна, повна або містить змістовну відповідь на поставлене питання. Студент володіє термінологією, посилається на норми адміністративного процесуального права.
0	Відповідь відсутня чи неправильна або не стосується суті питання. Використання загальних фраз без юридичного обґрунтування.

Заочна форма здобуття освіти

Кількість балів	Критерії оцінювання
1-2	Відповідь правильна, повна або містить змістовну відповідь на поставлене питання. Студент володіє термінологією, посилається на норми адміністративного процесуального права.
0	Відповідь відсутня чи неправильна або не стосується суті питання. Використання загальних фраз без юридичного обґрунтування.

Шкала та критерії оцінювання виконання вправ на практичних заняттях

Денна форма здобуття освіти

Кількість балів	Критерії оцінювання
3	відповіді правильні, обґрунтовані, осмислені та характеризують наявність спеціалізованих концептуальних знань на рівні новітніх досягнень, критичне осмислення проблем у навчанні. Відповідь характеризує уміння виявляти та розв'язувати проблему, інтегрувати знання; провадити інноваційну та наукову діяльність та повністю відображає визначений результат навчання за темою
2	відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена, характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності та неповноту засвоєння результату навчання
1	відповідь демонструє нечіткі уявлення здобувача про об'єкт вивчення, характеризує застосування знань при виконанні завдань за зразком, але з неточностями
0	відповідь відсутня чи неправильна.

Заочна форма здобуття освіти

Кількість балів	Критерії оцінювання
7-8	відповіді правильні, обґрунтовані, осмислені та характеризують наявність спеціалізованих концептуальних знань на рівні новітніх досягнень, критичне осмислення проблем у навчанні. Відповідь характеризує уміння виявляти та розв'язувати проблему, інтегрувати знання; провадити інноваційну та наукову діяльність та повністю відображає визначений результат навчання за темою
4-6	відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена, характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності та неповноту засвоєння результату навчання
1-3	відповідь демонструє нечіткі уявлення здобувача про об'єкт вивчення, характеризує застосування знань при виконанні завдань за зразком, але з неточностями
0	відповідь відсутня чи неправильна.

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи

Денна форма здобуття освіти

Кількість балів	Критерії оцінювання
3	відповіді правильні, ґрунтовні та критично осмислені. Здобувач демонструє спеціалізовані концептуальні знання з адміністративного процесуального права. Робота характеризується вмінням самостійно виявляти правові проблеми, інтегрувати теоретичні знання з практикою здійснення господарського судочинства та повністю відображає програмний результат навчання за темою.
2	відповідь правильна по суті, але містить певні неточності у формулюваннях або посиланнях на джерела. Завдання виконано осмислено, здобувач вміє застосовувати знання адміністративного процесуального права у практичних ситуаціях, проте обґрунтування є недостатньо повним або містить незначні логічні огріхи.
1	відповідь демонструє лише фрагментарні уявлення про об'єкт (окремі статті конвенцій або назви органів). Здобувач здатний відтворювати знання лише за зразком, допускаючи суттєві неточності у тлумаченні правових норм. Самостійний аналіз замінено простим копіюванням тексту підручника чи закону.
0	завдання самостійної роботи не виконане, робота не подана у визначений строк або відповіді є неправильними.

Заочна форма здобуття освіти

Кількість балів	Критерії оцінювання
2	відповіді правильні, ґрунтовні та критично осмислені. Здобувач демонструє спеціалізовані концептуальні знання з адміністративного процесуального права. Робота характеризується вмінням самостійно виявляти правові проблеми, інтегрувати теоретичні знання з практикою здійснення господарського судочинства та повністю відображає програмний результат навчання за темою.
1	відповідь демонструє лише фрагментарні уявлення про об'єкт (окремі статті конвенцій або назви органів). Здобувач здатний відтворювати знання лише за зразком, допускаючи суттєві неточності у тлумаченні правових норм. Самостійний аналіз замінено простим копіюванням тексту підручника чи закону.
0	завдання самостійної роботи не виконане, робота не подана у визначений строк або відповіді є неправильними.

Шкала та критерії оцінювання виконання тестів

Денна форма здобуття освіти

Кількість балів	Критерії оцінювання
0-16	По темі передбачено 16 тестових завдань (1 бал за кожну правильну відповідь)

Шкала та критерії оцінювання контрольної роботи

Заочна форма здобуття освіти

Вид завдання	Кількість балів	Критерії оцінювання
Теоретичне	1-9 бали	Свідоме і повне відтворення матеріалу з деякими неточностями у другорядному матеріалі; виклад матеріалу достатньо обґрунтований, проте дещо порушено послідовність викладу та не повністю розкритий результат навчання.
	10-20 балів	Виклад матеріалу глибоко обґрунтований, логічний, переконливий. Відповідь містить приклади, що свідчать про творче застосування матеріалу. Відповідь на теоретичні питання стилістично та граматично правильна, показує на відмінні знання та вміння, повністю демонструє засвоєний результат навчання.
Максимальна кількість балів	20 балів	
Професійно-орієнтоване	1-10 балів	Кількісна обробка результатів виконана правильно, проте містить деякі технічні помилки та неточності. Розв'язок практичного завдання зведений лише до кінцевої відповіді без наведення послідовності обґрунтувань.
	11-22 балів	Зроблено інтерпретацію результатів, яка містить узагальнену характеристику досліджуваного явища, описуються можливі причини такого результату, зазначаються типологічні особливості. Рекомендації конкретизовані відносно одержаних результатів. Завдання виконано стилістично та граматично правильно з використанням професійних термінів.
Максимальна кількість балів	22 балів	
Всього	42 балів	

Шкала та критерії оцінювання екзамену

Денна та заочна форма здобуття освіти

Вид завдання	Шкала оцінювання, балів	Вимоги до знань та умінь здобувачів вищої освіти
для теоретичного питання*	0	відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти
	1-2	Здобувач вищої освіти не володіє переважною частиною програмного матеріалу, допускає суттєві помилки при висвітленні понять.
	3-4	Здобувач вищої освіти в загальній формі розбирається в матеріалі, допускає суттєві помилки при висвітленні матеріалу, формулюванні понять, не може навести приклади.
	5-6	Здобувач вищої освіти володіє достатнім обсягом навчального матеріалу, здатний його аналізувати, але не має достатніх знань для формування висновків, не завжди здатний асоціювати теоретичні знання з практичними прикладами
	7-8	Здобувач вищої освіти демонструє достатньо високий рівень знань, при цьому відповідь досить повна, логічна, з елементами самостійності, але

		містить деякі неточності або незначні помилки, або присутня недостатня чіткість у визначенні понять
	9-10	Здобувач вищої освіти повною мірою засвоїв програмний матеріал, виявляє знання основної та додаткової літератури, наводить власні міркування, робить узагальнюючі висновки, вдало наводить приклади.
Всього	20 балів	

*екзамен складається з 2 теоретичних питань